

Nr 530

Av herrar **Kristensson** i Osby och **Netzén**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 109, angående vissa markförvärv för försvaret m. m.*

I proposition nr 109 begäres ett investeringsanslag på 4,2 miljoner kronor för en utvidgning av Skånska pansarregementets skjutfält vid Ravlunda genom förvärv av Knäbäck och tre områden norr och väster om det nuvarande skjutfältet.

Utvidgningen motiveras med att skjutfältet, sedan regementet fått de långskjutande centurionstridsvagnarna, inte medger tillräckliga skjutavstånd på land. Inte heller tillåter det i erforderlig utsträckning gruppering i sidled och skjutning under framryckning.

Enligt uppgift lär centurionstridsvagnen redan ha tagits ur tillverkningen för den brittiska arméns räkning och betraktas på sina håll som en övervunnen episod i vår tids snabba vapentekniska utveckling. Ravlundafältet i sitt föreslagna nya skick skulle emellertid knappast bli ändamålsenligt ens för övningar med centurionvagnen. Om en utvidgning av fältet sker, kommer det totala djupet att uppgå till högst 3,5 km. Anfallssträckan blir emellertid endast cirka 2 km, eftersom en åssträckning hindrar snabba anfall att gå ända ner till vattenbrynet. Fältets storlek lär icke heller medge övningar under samverkan med flyg och artilleri.

Intrycket av att Ravlundafältet även i sitt utvidgade skick förblir otillräckligt får stöd av att man i propositionen som krav på alternativa fält inne i landet sätter ett område av 25×20 km inklusive säkerhetsräjongen, d. v. s. till ungefär det dubbla mot det utvidgade Ravlundafältet, sjöområdet inräknat.

Den planerade utvidgningen torde därför innebära en otillfredsställande korttidslösning. Inte heller i det nya skicket kommer Ravlundafältet att motsvara de krav som måste ställas på ett modernt pansarskjutfält. För en ytterligare utvidgning sätter järnvägs- och landsvägssträckningar stopp.

Härtill kommer att markkaraktären inom vissa delar av det utvidgade fältet är av sådan beskaffenhet, att riskerna för sandflykt måste anses vara mycket stora. En del av sandområdena är f. n. planterade med barrskog, vilken har karaktären av skyddsskog. Om en skottvidd på 2 000 m skall kunna vinnas, måste en kilformig skjutgata huggas upp i skogen,

vilket sannolikt kommer att innebära en allvarlig fara för vinderosion, särskilt för bygden bakom skjutgatans spets. Kristianstads läns naturskyddsråd har i sitt yttrande till länsstyrelsen också framhållit risken av att de tunga stridsvagnarna kommer att gå mycket illa åt grästorven på heden och att riskerna för att det nuvarande fältet skall igensandas är utomordentligt stora.

Vi önskar emellertid särskilt kraftigt understryka Ravlundaområdets stora betydelse ur naturvårdens och friluftslivets synpunkter. Redan när skjutfältet 1943 förlades till detta område anmäldes starka reservationer av ett stort antal hembygds- och naturskyddsföreningar samt av enskilda konstnärer, författare och andra. De farhågor som då anmäldes har i stort sett visat sig riktiga. För landskapsbildens väsentliga element i bebyggelse och växtlighet har försvunnit, och en del av den östskånska heden, unik i hela Norden, är praktiskt taget helt tillspillogiven. Kommer utvecklingen nu att gå ut över Knäbäck, Juleboda, Skogsdala och angränsande marker, blir offret av natur- och kulturminnen ännu mycket större. Ett utvidgat övningsfält skulle på ett helt annat sätt än förut komma att dominera stranden och bygden. Både Svenska naturskyddsföreningen och Samfundet för hembygdsvård, vilka är officiella remissinstanser i naturskyddsfrågor, föreslår i sina yttranden, att en utredning verkställs om möjligheten att förlägga skjutfältet till annan ort. Enligt uppgift lär Christinehofs fideikommiss ha lovat att återköpa det nuvarande skjutfältsområdet, därest en förflyttning skulle äga rum, och sedermera förvandla Havängsområdet till ett öppet kultur- och fritidsreservat.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi,

att riksdagen beslutar avslå Kungl. Maj:ts begäran om ett investeringsanslag av 4,2 miljoner kronor under titeln Vissa markförvärv för armén för budgetåret 1955/56 och i stället hos Kungl. Maj:t hemställer om en förnyad utredning om pansarvapnets skjutfält och möjligheter att finna områden, som bättre än Ravlundafältet svarar mot moderna krav.

Stockholm den 18 mars 1955

Filip Kristensson
i Osby

Gösta Netzen